

ИНТЕРВЈУ

**ЏЕРИ М. СТРИПЛИН,
УСАИД, МЦА, ИЕСЦ,
ВОЛОНТЕР ЕКСПЕРТ**

Информатичката комуникациска технологија - основа за развој на сите други кластери.

Поентата е здружувањето на фирмите во група за постигнување на поголема конкурентност.

Обидот да бидат поконкурентни е формулата за нивната привлечност за странски инвестиции.

■ Разговорот го водеше: **Рената МАТЕСКА**

Господине Стриплин, според Вас која е основната цел на Проектот за конкурентност на Македонија (МЦА) на УСАИД?

СТРИПЛИН: Мисијата на Проектот за конкурентност на Македонија (МЦА) на УСАИД е да изгради просперитет за просечниот граѓанин на Македонија, со тоа што ќе им помогне на македонските претпријатија да развијат визија и иницијативи што ќе доведат до нивна зголемена конкурентност на домашниот, регионалниот и меѓународниот па-

КЛАСТЕРИ ЗА ПРИВЛЕКУВАЊЕ ИНВЕСТИЦИИ

Џери М. Стриплин е роден 1948 година во Џорџија, Атланта, САД. Дипломирал деловна администрација на Универзитетот во Атланта. Има добиено сертификат од Федералната комисија за комуникации. Во 1999 година ја основа "Групацијата Стриплин" која се занимава со маркетинг, продажби, бизнис развој, менаџерски консултации, реклама и слично. Тој нема докторат, бидејќи, како што самиот вели, во информатичката комуникациска технологија клиентите не бараат титули, туку искуство и знаење. Господинот Стриплин веќе 18 години живее и работи низ целиот свет, несебично делејќи го своето искуство и знаење. Тој има големо искуство во водењето стратегија и планирање, маркетинг на нови технологии, развој и промоција на нови производи. Неговата работа е основна љубов и страст и токму од тие причини престојуваше во Македонија во рамките на "Отворени денови на МАСИТ", Втора конференција на ИКТ-асоцијациите од регионот на Југоисточна Европа.

зар. МЦА на УСАИД работи со македонските претпријатија од сите големини, помагајќи им да создадат и да пласираат комплексни производи и услуги за кои крајните избирливи купувачи насекаде во светот ќе бидат подготвени да платат повисока цена. Кластери, поимот кој често го користиме, се меѓусебно поврзани фирми и други институции кои ја придвижуваат конкурентноста на дадена индустрија. Кластерите ги сочинуваат приватни претпријатија од различни големини, меѓу кои има производители, добавувачи и купувачи, како и претставници на работната сила, Владата, професионални здруженија и образовни институции, и

институти за истражувања и обука. МЦА моментно работи со четири кластери: јагнешко месо и овчо сирење, туризам, информатичка комуникациска технологија (ИКТ) и вино. Во мојата презентација на "Отворените денови на МАСИТ" јас потенцирав дека кластерот за ИКТ е основата за развојот на сите други сектори. Кластерот за ИКТ го имаше својот прв основачки состанок во почетокот на декември оваа година. За да дојдат до таа точка, тие мораа да достават до Националниот совет за претприемништво и конкурентност (НСПК) Програма за развој и активности на кластерот со која го убедија советот дека кластерот за ИКТ има го-

ИНТЕРВЈУ

ЏЕРИ М. СТРИПЛИН, УСАИД, МЦА, ИЕСЦ, ВОЛОНТЕР ЕКСПЕРТ

лем потенцијал да биде еден од фундаментите за развој на преостанатите кластери. Има многу позитивни работи кои произлегоа од Конференцијата на МАСИТ. МАСИТ како асоцијација ќе има повеќе одговорности со формирањето на слободни индустриски зони во регионот. Идејата за регионално работење е единствениот начин на кој македонските и компаниите за ИТК во регионот ќе можат да бидат поконкурентни на пазарот на ЕУ и пошироко.

 Вие, како меѓународен деловен експерт донирате време помагајќи им на македонските претпријатија. Што беше поводот за Вашето учество во Проектот?

СТРИПЛИН: Јас веќе потенцирав дека мојот мотив е желбата и страста за работа. Откако ја имам формирано мојата фирма јас настојувам два-три месеци во годината да се посветам на проекти и работа во повеќе делови од светот. По препорака на

работам со фирми поврзани со Информатичка комуникациска технологија. За цело време напоменувам дека ИКТ е во структурата на сите преостанати индустрии. Како пример ќе го земам туризмот за чија промоција се потребни изготвување на интернет и веб страници на кои би ја презентирале туристичката понуда на Македонија. Во Македонија се неопходни квалификувани кадри. Македонија сè уште не остварува директна добивка од странските инвестиции. Мислам дека моделот за успех е акредитација, обука и развој на способности. Во мојата презентација на МАСИТ потенцирав дека добро е фирмите да работат како здружени претпријатија кои соработуваат меѓу себе.

 Што мислите за досегашното основање и зацврстување на три индустриски кластери?

СТРИПЛИН: Одговорот е како и претходно што кажав. Македонија веќе има кластер

за постигнување на поголема конкурентност. Првенствената мисија е да се информираат кластерите како да го почитуваат моделот за успех со нивна взаемна поврзаност и соработка. Сепак, постојат и други кластери, овие не се единствените. Идејата е првичните кластери кои досега се избрани да бидат пример за преостанатите. Користа од здружување во кластери е основната идеја на МЦА. Успехот на економијата на Италија е базирана токму на кластерите.

 Која е формулата Македонија да стане привлечна за странски инвестиции?

СТРИПЛИН: Веќе кажав. Обидот да бидат поконкурентни е формулата за нивната привлечност за странски инвестиции. Во денешно време, покрај развиената инфраструктура, неопходен услов е развиената улога на информатичка комуникациска технологија. Во Македонија е важно да има конкурентен телекомуникациски систем. Денес претпријатијата во Македонија одвојуваат големи средства за телекомуникациските системи. Тој дел што денес фирмите го одвојуваат за телекомуникациските системи е надвор од балансот што фирмите ги одвојуваат во Европа. Имате прескап телекомуникациски систем што ја кочи работата на фирмите. Моделот е едноставен. Дали средствата ќе ги вложите во ИКТ или во телекомуникацискиот систем, вашиот избор е ограничен. Ова влијае врз ИКТ, зашто овој сектор може да ги развие бизнисите на фирмите. Верувам дека ова во наредните години ќе се измени во Македонија.

 На крај, каков напредок досега е остварен во поглед на

 Во денешно време, покрај развиената инфраструктура, неопходен услов е развиената улога на информатичка комуникациска технологија. Во Македонија е важно да има конкурентен телекомуникациски систем. Денес претпријатијата во Македонија одвојуваат големи средства за телекомуникациските системи. Тој дел што денес фирмите го одвојуваат за телекомуникациските системи е надвор од балансот што фирмите ги одвојуваат во Европа.

Организацијата на меѓународни експерти за услуги (ИЕСЦ) и досегашното мое искуство во сферата на ИКТ зедев учество во Проектот. Мојата улога е да

за јагнешко месо и сирење, за туризам, за ИКТ и веќе се планира кластерот за вино. Поентата е здружувањето на фирмите и како тие да работат во група

подобрувањето на конкурентноста?

СТРИПЛИН: Не можам да зборувам за другите кластери. Ке се задржам на ИКТ кластерот. Би кажал дека како пример денес членките на МАСИТ се фокусирани на поврзаноста и обидот како да станат поконкурентни. Мислам дека МАСИТ е на вистинскиот пат кон успехот. На Конференцијата освен МАСИТ присуствуваа и други ИКТ компании кои заедно со асоцијацијата МАСИТ го сочинуваат кластерот за ИКТ. Таа една здруженост што се почувствува ми остави голем впечаток. Друга придобивка е што и преостанатите кластери можат да видат каква е придобивката од здружување и како повеќе фирми треба да настапуваат со еден глас. Тоа е еден голем напредок. Во делот на конкурентноста постигнат е голем напредок, но останува уште многу да се направи, така што во овој момент не треба да се дозволи опуштање.

 Зошто се вели дека ИКТ кластерот е "автопат" на Македонија во новиот милениум?

СТРИПЛИН: За разлика од минатото кога за развој на економијата беше неопходно постоењето на инфраструктура (постоење на патишта и слично) денес е неопходно постоење на информатичка комуникациска технологија. Таа е предусловот Македонија да овозможи пристап на странските инвеститори кои по тој "автопат" би пристигнале во неа.